

Vzdělávání jako vládní priorita? Mělo by se to projevit i v nově sestaveném rozpočtu

19.1.2026 - Nikola Šrámková | EDUin

Nový návrh státního rozpočtu pro tento kalendářní rok je pro vládu první příležitostí ukázat, zda je pro ni školství skutečnou prioritou. Podporujeme proto záměr ministra školství i návrhy odborníků navýšit rozpočet rezortu školství minimálně o 7,2 miliardy korun oproti návrhu předchozí vlády. Umožní to zachovat relativní výši platů učitelů i financovat novinky, které přinesly obě loňské novely školského zákona.

Vláda Andreje Babiše, která minulý týden získala důvěru Poslanecké sněmovny, stále pracuje ve stavu rozpočtového provizoria. Předseda vlády i ministryně financí avizovali, že po nepřijetí návrhu rozpočtu od předchozího kabinetu připraví vlastní návrh státního rozpočtu pro tento kalendářní rok.

Schválené programové prohlášení vlády – tak jako v případě většiny předchozích vlád – uvádí vzdělávání jako jednu z priorit, kterým se chce nastupující kabinet věnovat. Konkrétně v tomto dokumentu stojí: *„Naše školy – od mateřských až po vysoké – jsou pro nás prioritou. Investice do vzdělávání nejsou totiž pouhým výdajem, ale klíčovou investicí do budoucnosti České republiky. Proto postupně znovu navýšíme výdaje na vzdělávání až k průměru zemí OECD. Tato investice se mnohonásobně vrátí v podobě lepší kvality života, hospodářského růstu a sebevědomé společnosti, připravené čelit výzvěm.“*

„Nový návrh státního rozpočtu je tak první příležitostí konkrétně ukázat, nakolik je vzdělávání opravdovou prioritou vlády,“ upozorňuje analytička EDUinu Nikola Šrámková.

Vláda Petra Fialy v návrhu rozpočtu pro tento rok počítala pro školství s 281,7 miliardy korun (výdaje na školství činily v roce 2025 téměř 291 miliard korun – v této části je zahrnuto i financování nepedagogických pracovníků a část ONIV do září 2025, které byly od letošního roku převedeny na zřizovatele škol). Již na konci září 2025 upozorňovali odborníci věnující se vzdělávání ve společné tiskové zprávě, že pro splnění všech zákonných závazků a cílů vlády je třeba rozpočet pro školství navýšit minimálně o 7,2 miliardy korun. O podobné částce mluvili na konci listopadu při kritice návrhu rozpočtu i Andrej Babiš a Robert Plaga (současný ministr tehdy navrhoval navýšit rozpočet o 5 miliard na regionální školství a 2 miliardy na investice).

Ekonom Daniel Münich v nedávném rozhovoru pro Český rozhlas připomněl, že jen udržení platů učitelů (tak aby zůstaly ve stejném poměru k rostoucí průměrné mzdě) či jejich navyšování bude představovat náklady ve výši miliard korun ročně. A to se ani tak platy českých učitelů stále neblíží často uváděné výši 130 % průměrné mzdy, což je průměrný plat učitelů v Evropské unii nebo OECD (vláda dosažení této výše platů uvádí jako jeden z cílů pro své volební období ve svém programovém prohlášení).

„Návrh rozpočtu MŠMT připravený minulou vládou není dostatečný, neboť plně nezohledňuje potřebné navýšení finančních prostředků vyplývajících z loni schválených novel školského zákona. Jedná se například o financování školních psychologů, sociálních pedagogů a školních speciálních pedagogů na běžných základních školách ze státního rozpočtu či o ukotvení indexového financování škol, které má zohledňovat náročnost vzdělávání. Jedná se o mandatorní výdaje, a navýšení rozpočtu je proto nezbytné. Zároveň je však důležité zajistit dostatečný rozpočet nejen na pokrytí mandatorních výdajů, ale také na investice,“ popisuje Nikola Šrámková.

EDUin podporuje také další představený návrh nového ministra školství – tím je převést platby za ostatní neinvestiční výdaje ve vzdělávání (ONIV) ze samospráv zpět na stát. Jedná se například o finance na náklady na učebnice a vzdělávací materiály, na další vzdělávání pracovníků škol nebo na nákup ochranných pracovních pomůcek. Podle ministra jsou tyto finance jedním z nástrojů, jak řídit vzdělávací soustavu z pohledu státu, a umožňují narovnávat socioekonomické nerovnosti mezi školami. *„Souhlasíme s tímto záměrem pana ministra Plagy. Zároveň je třeba počítat s tím, že i tato případná změna se promítne do rozpočtu ministerstva školství pro tento rok a je třeba pro ni, v případě, že by byla schválena, v návrhu rozpočtu počítat s dostatečnou finanční rezervou,”* upozorňuje Šrámková.

Kontakty pro novináře:

Nikola Šrámková, analytička EDUinu
nikola.sramkova@eduin.cz / 604 766 771

Václav Zeman, tiskový mluvčí EDUinu
vaclav.zeman@eduin.cz / 732 151 250

<https://www.eduin.cz/clanky/vzdelavani-jako-vladni-priorita-melo-by-se-to-projevit-i-v-nove-sestavene-m-rozpoctu>